УДК 615.246

ЗАСТОСУВАННЯ ЕНТЕРОСОРБЕНТУ СИЛІКС ПРИ ЛІКУВАННІ ГОСТРИХ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ

Н.О. Чорна, Ю.В. Чорна, Т.В. Саленко

Резюме. *У статті наведені результати вивчення клінічної ефективності при лікуванні хворих на гострі кишкові інфекції препаратом Силікс. Отримані результати свідчать про клінічну ефективність цього препарату.*

Ключові слова: *кишкова інфекція, діарейний синдром, силікс, діоксин кремнію, наночасточки*

Гострі кишкові інфекції, незважаючи на успіхи в медицині, залишаються однією із серйозних проблем охорони здоров'я в багатьох країнах світу. За даними ВООЗ, у світі щороку реєструється від 68,4 до 275 млн. випадків діарейних захворювань, кількість яких постійно зростає [1]. Під діарейним синдромом розуміють комплекс різних симптомів, пов'язаних з порушенням процесу випорожнення кишківника, що клінічно проявляється збільшенням частоти стільця (більше 3 разів на добу) з виділенням рідких калових мас у великій кількості. Діарейний синдром призводить до дегідратації, порушення водно-електролітнього балансу, втрати білків організму, можливо, до розвитку життєво небезпечних станів.

Серед численних методів терапії гострих кишкових інфекцій чільне місце належить ентеросорбції та відповідним сорбентам з огляду на простоту їх використання та високу ефективність.

Заслуговує на увагу ентеросорбент широкого спектру дії Силікс, виробництва Київського фармацевтичного підприємства «Біофарма», що являє собою синтетичний аморфний високодисперсний кремнезем, лікарська форма – порошок для оральної суспензії. Завдяки особливостям хімічної будови поверхні часток (препарат розроблено на основі нанорозмірного діоксину кремнію) засіб може бути використаний не лише як ентеросорбент, але і в інших напрямах – у вигляді водної суспензії та колоїдного розчину – для промивання шлунку, кишечнику тощо. При змішуванні препарату з водою утворюється грубодисперсна система – суспензія, з якої кремнезем швидко випадає в осад внаслідок утворення крупних агрегатів. Частки Силіксу мають сферичну форму і позбавлені пор, завдяки чому речовини на частках високодисперсного кремнезему адсорбуються надзвичайно швидко, а це зумовлює швидкий терапевтичний ефект [3]. Препарат не розчинний і не всмоктується з кишківника.

Препарат розроблено співробітниками кафедри фармакології та клінічної фармакології Національного медичного університету ім. О.О. Бого-

мольця та Інституту хімії поверхні ім. О.О. Чуйко Національної академії наук України [3].

Важливе клінічне значення має протеїнозв'язуючий ефект – він фіксується на поверхні мікроорганізмів, оскільки часточки Силіксу мають нанорозміри, що дає їм можливість адсорбуватися на клітинах мікробів, а не навпаки [1].

Мета дослідження: дослідити клінічну ефективність ентеросорбенту Силікс у хворих з гострими кишковими інфекціями.

Матеріали та методи

Для реалізації поставленої мети проаналізовано медичну документацію 40 пацієнтів з гострими кишковими інфекціями (гострі гастроентероколіти, спричинені умовно-патогенною мікрофлорою, сальмонельози, шигельози тощо).

Результати дослідження та їх обговорення

Вивчалась терапевтична активність препарату Силікс [2]. Препарат призначали у вигляді водної суспензії, яку приймають внутрішньо за 1 годину до вживання їжі або застосування лікарських засобів. У 2 випадках, коли хворі не могли приймати ентеросорбент самостійно, суспензію Силікс вводили у шлунок через зонд. Добова доза препарату для дорослих становила 12 г, для дітей – у вікових дозуваннях. Добову дозу препарату у вигляді суспензії діти і дорослі повинні приймати у 3 прийоми. Приготовлену суспензію слід зберігати при температурі від 2ºС до 8ºС не більше 24 годин [4].

Пацієнти були розподілені на 2 групи, залежно від призначеної терапії:

І група – хворі, яким на фоні базової терапії був призначений Силікс.

ІІ група – хворі, що отримували базову терапію та інші сорбенти.

Всім хворим проводилось клінічне, бактеріологічне, серологічне обстеження.

Із 40 хворих, вік яких складав від 14 до 70 років (жінок – 29, чоловіків – 11) були виключені вагітні жінки. При проведенні аналізу медичної документації виявлено, що у 5 хворих (12%) захворювання мало перебіг харчової токсикоінфекції з висівом у фекаліях Klebsiella, а у 6 (15%) – бактеріологічно і серологічно підтверджено виділення сальмонели; у 5 (12%) – шигельоз, у 6 (15%) – Proteus vulgaris, у 7 (17,5%) – патогенна ешеріхія 01, яка викликала дизентерієподібну форму кишкової інфекції, у 11 (27,5%) – Enerobacter aerogenes. Основним клінічним проявом у 25 був гастроентероколіт, у 7 – ентероколіт, у 5 – гастроентерит, у 3 – ентерит.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що у 30% хворих І групи клінічні симптоми захворювання (температура до 38ºС, нудота, блювання, частий стілець (до 5 раз на добу)) стихали через 12–20 годин лікування, у ІІ групі – через 25–30 годин; у 50% хворих І групи клінічні симптоми захворювання (температура 39ºС, частота стільця до 10 раз на

добу) стихали через 30–40 годин, а у II групі через 45–60 годин. Стан хворих ще швидше стабілізувався при умові промивання шлунку препаратом Силікс – до 10 годин, а у 2 хворих щезли всі симптоми захворювання. Крім того, прийом Силіксу сприяв поліпшенню загального стану хворих, зниженню температури.

Висновки

Проведене дослідження дозволяє дійти висновку, що використання Силіксу прискорює видужання хворих та знижує інтоксикаційний синдром завдяки ентеросорбційним властивостям. Препарат високоефективний, простий у застосуванні, сумісний з іншими препаратами та безпечний, дозволяє досягти необхідного ефекту, скоротити тривалість лікування, що вказує на його високу конкурентоспроможність.

Література

1. Луцюк Н.Б. Возможные механизмы терапевтического действия високодисперсного кремнезема / Н.Б. Луцюк, А.А. Пентюк, Н.А. Чуйко // Медицинская химия и клиническое применение диоксида кремния. – К. : Наук. думка, 2003. – С. 361–371.
2. Михниенкова А.И. Наночастицы серебра: характеристика и стабильность антимикробного действия коллоидных растворов / А.И. Михниенкова, Ю.П. Муха // Довкілля та здоров'я. – 2011. – № 1. – С. 55–59.
3. Носач Л.В. Одержання і характеристика кластерів срібла на поверхні нанодисперсного кремнезему / Л.В. Носач, Д.С. Савченко, О.М. Власенко // Український науково-медичний молодіжний журнал. – 2011. – № 4. – С. 178.
4. Чуйко А.А. Медицинская химия и клиническое применение диоксида кремния / А.А. Чуйко. – К. : Наук. думка, 2003. – 416 с.

ПРИМЕНЕНИЕ ЭНТЕРОСОРБЕНТА СИЛЕКС ПРИ ЛЕЧЕНИИ ОСТРЫХ КИШЕЧНЫХ ИНФЕКЦИЙ

Н.О. Чорна, Ю.В. Чорна, Т.В. Саленко

Резюме. *В статье представлены результаты изучения клинической эффективности лечения больных острыми кишечными инфекциями препаратом Силекс. Полученные результаты свидетельствуют о клинической эффективности данного препарата.*

Ключевые слова: *кишечная инфекция, диарейный синдром, силекс, диоксид кремния, наночастицы*

THE USE OF THE ENTEROSORBENT SILICS IN THE TREATMENT OF THE ACUTE INTESTINAL INFECTIONS

N.O. Chorna, U.O. Chorna, T.V. Salenko

Summary. *The article presents the results of studying the clinical efficacy in the treatment of patients with acute intestinal infections by the drug Silics. Gained results demonstrate the clinical efficacy of this drug.*

Key words: *diarrhoeal syndrome, intestinal infection, silicon dioxide, nanoparticles, Silics*